BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Particularitățile cesiunii de creanță în domeniul bancar

Alexandru Nicolae Păunescu
Direcția Juridică

noiembrie 2018

Cuprins

- Aplicabilitatea *Directivei (UE) privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii* în cazul cesiunii de creanță (cauzele conexate C-96/16 și C-94/17)
- Mecanismul cesiunii de creanță. Particularitățile cuprinse în OUG nr.50/2010 și OUG nr.52/2016
- Studiu de caz
- Aplicații ale cesiunii de creanță: factoring, colateralizare, securitizare
- Demersuri legislative cu privire la cesiunea de creanță de interes pentru domeniul bancar

Aplicabilitatea directivei UE privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii în cazul cesiunii de creanță

- ✓ **CJUE**, cauzele conexate C-96/16 și C-94/17:
  - directiva privind clauzele abuzive se aplică numai clauzelor contractuale, cu excluderea simplelor practici
  - cesiunea de creanțe în litigiul în speță nu modifică prin nimic conținutul și sfera obligațiilor debitorului consumator

- ✓ **ICCJ**, Decizia nr.12/2012: instanța a reținut clauza generală care permitea cesiunea acelui contract de credit de către instituția de credit ca fiind exterioară conținutului principal al drepturilor și obligațiilor contractuale și, prin urmare, a considerat că nu ar fi incidentă legislația specială din domeniul protecției consumatorului

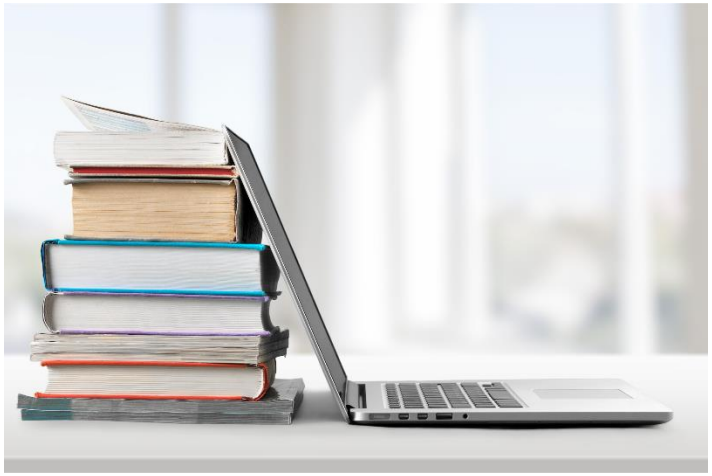

Mecanismul cesiunii de creanță

- Mecanism predilect în tranzacții
- Evoluția conceptelor. Teoria personalistă a obligației vs. Teoria obiectivistă
- Principiul liberei circulații a creanțelor
- Ineficiența clauzei de inalienabilitate
- Problema opozabilității
- Dreptul comun vs. dispoziții speciale (OUG nr. 0/2010 și OUG nr.52/2016):
  - Procedura notificării
  - Transmiterea accesoriilor
  - Procedura de executare silită
  - Libertatea contractuală
- Legea aplicabilă cesiunii de creanță – analiza dispozițiilor OUG nr. 52/2016
  - Efectele creanței cedate
  - Condițiile de valabilitate/opozabilitate

Studiu de caz

Ipoteză:

- Situația de fapt: cesiunea a avut loc în 2008, deci anterior interdicției instituite de Legea nr.93/2009 privind instituțiile financiare nebancare care făcea distincția între credite performante și neperformante
- Cadru legislativ: niciun impediment legal pentru încheierea unei cesiuni din perspectiva calităţii creanţelor respective (performante/ neperformante). Singura interdicție la acel moment era prevăzută în Legea nr.190/1999
- Analiza dispozițiilor relevante ale Legii nr.289/2004

Concluzii:

- înscrierea cesiunii de creanță în Arhiva Electronică de Garanţii Reale Mobiliare era un drept al cesionarului ce avea ca rațiune juridică opozabilitatea cesiunii față de terți, cu excepția debitorului, și nu o obligație
- între activitatea de creditare cu titlu profesional desfăşurată pe teritoriul României şi aceea de achiziţie de portofolii de credite nu poate fi realizată o identitate, altfel decât în mod indirect, Banca Naţională a României având competenţe numai în ceea ce priveşte prima dintre aceste activităţi

Aplicații ale cesiunii de creanță

Factoring.

- Sursă de lichidități
- Europa – cea mai mare piață de factoring din lume

Colaterizare.

- Instrument de garantare
- Aproximativ 22% din operațiunile de refinanțare din Eurosistem sunt garantate cu creanțe private

Securitizare.

- Instrument de finanțare/refinanțare
- Sediul materiei: Regulamentul (UE) nr.2402/2017, Legea nr.31/2006 privind securitizarea creanţelor
- Particularități: condiții cu privire la tipul creanțelor, problema păstrării caracterului executoriu, formalitățile de opozabilitate

Demersuri legislative cu privire la cesiunea de creanță de interes pentru domeniul bancar

Proiectul de lege pentru completarea OUG nr. 50/2010

- Cesionarul nu ar putea pretinde de la debitorul-consumator mai mult decât dublul sumei plătite de acesta pentru a cumpăra creanța de la cedent.

Propunerea de Regulament (UE) al Parlamentului European și al Consiliului privind legea aplicabilă efectelor față de terți ale cesiunilor de creanțe

- Scop: asigurarea securității juridice prin adoptarea la nivelul UE a unor norme uniforme privind conflictul de legi care să determine legea aplicabilă efectelor față de terți ale cesiunilor de creanțe.
- Propunerea de Regulament stabilește cu titlu general că legea care reglementează efectele față de terți ale cesiunilor de creanțe este legea țării în care cedentul își are reședința obișnuită la data cesiunii, fiind prevăzute și o serie de excepții

Alexandru Păunescu , Director Direcția Juridică

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

www.bnr.ro